# ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ГРАД ПЕРУЩИЦА

---

**РЕШЕНИЕ № 98**

**Взето с Протокол № 10 от 25.09.2025 г.**

**Относно**: Приемане на „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Перущица за периода 2025 - 2028 година.“

**Предложение от:** Николай Баков – Кмет на община Перущица

**На основание**: чл. 21, ал.1, т.12 от ЗМСМА, чл. 26, ал. 2, чл. 28 от ЗНА, чл. 76, ал. 3 във връзка с чл. 77 от АПК и чл. 40, ал. 1, ал.2, ал. 3 и ал. 4 от Закона за защита на животните, Общински съвет – Перущица

**РЕШИ:**

1. Приема „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Перущица за периода 2025 - 2028 година.“
2. Възлага на Кмета на община Перущица да предприеме последващите съгласно чл. 78, ал. 3 от АПК действия.

**Мотиви**: Спазване изискванията на чл.40 ал.1 от Закона за защита на животните. Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация , както и намаляване на рисковете от разпространение на заболявания.

Брой ЗА: 13 (Ангел Велев, Асен Тошев, Атанас Кисимов, Георги Злачев, Галина Маринова, Константин Витанов, Костадин Тотов, Ради Минчев, Иван Витанов, Асен Витанов, Екатерина Тошкова, Кънчо Стойчев, Мария Витанова-Вълканова);
Брой „ПРОТИВ“: 0
Брой „ВЪЗДЪРЖАЛИ СЕ“: 0
Предложението се приема.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОбС:……[redacted]**
[redacted]

**Протоколчик:…[redacted]……..**
(Виолета Косева)

**ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА**
гр. Перущица, ул. Отец Паисий №2, тел.03143 2786
obshtina@perushtitsa.egov.bg, https://perushtitsa.egov.bg

# ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА 2025-2028г.



**ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА 2025-2028 г**

*СЪДЪРЖАНИЕ:*

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

III. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

V. МЕТОДОЛОГИЯ

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

VIII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА - КРИТЕРИИ

X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

## I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската програма и плана за действие за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Перущица са изготвени в изпълнение на чл.40, ал. 1, ал.2 , ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните и Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета и обхваща периода 2025-2028 г.

Необходимост от разработването на програмата възниква в резултат на изисквания поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните, и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места.

## II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

### ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Целта на програма и плана за действие е намаляване на популацията на безстопанствените кучета, чрез прилагане на комплекс от мерки, при който усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока - намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини.

### ПОДЦЕЛИ:

- Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на България.
- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популация съгласно разпоредбите на действащото законодателство
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждане на домашен люби

## ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

- Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлението "безстопанствени кучета".
- Контрол върху отглеждането на домашни кучета.
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- Повишаване чистотата на градската среда.
- Изготвяне и провеждане на образователни кампании, съгласно чл.2 от Закона за защита на животните.

## III. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

- Закон за защита на животните.
- Закон за ветеринарномедицинската дейност.
- Становище на Световната здравна организация.
- Европейската конвенция за защита на животните.
- Международна практика.

## IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

### 1. Описание на проблема.

Големият брой безстопанствени кучета води до:

- пренасяне на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.;
- регистрирани са случаи на ухапвания на хора от кучета;
- много хора се страхуват от кучета.

### 2. Причини за възникване на проблема:

- Липса на контрол върху популацията на домашни кучета;
- Неефективност на прилаганите до момента методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема;
- Временното използване на кучета за пазачи на вили, строежи, гаражи и др., след което се изоставят;
- Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят - собствениците не са подготвени за проблемите, съпровождащи отглеждането на кучета, в резултат на което при възникнали трудности може да ги изоставят;

### 3. Популация на безстопанствените кучета.

Кучето достига полова зрялост на 7-8 месечна възраст, ражда два пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен

максимум. Този максимум се нарича *"носещ капацитет на средата* " и зависи от условията на средата - количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на носещия капацитет на средата раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета - новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване - един цикличен и непрестанен процес.

**4. Анализ на обстановката в Община Перущица.**

През последните години не се наблюдава намаляване на случаите ухапвания от кучета. Знае се, че нерегистрираните случаи са винаги повече от известните - различен дял от ухапаните остават извън полезрението на здравеопазването поради непотърсена медицинска помощ.

Не се освобождават ниши, тъй като кучетата се връщат на местата, от където са взети за гратисния период, необходим за блокиране на раждаемостта - когато капацитетът на средата се ограничи от стерилни животни. Този гратисен период позволява паралелно да се наложи контрол върху домашните кучета - регистрацията им, стерилизацията на част от тях. Следва етапът на постепенно изтегляне на кучетата в приют, тъй като отстраняването вече не може да се компенсира от раждаемост - липсват репродуктивните животни. Броят на кучетата от улицата постепенно се редуцира до трайното изчезване на явлението *"безстопанствени кучета".*

Единственият ефективен подход за установяване на контрол върху кучешката популация е:

1) прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивни *{социализирани)* безстопанствени кучета и връщането им по обитаваните от тях места с редовен ветеринарномедицински надзор;

2) регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне.

Доскоро липсващата адекватна нормативна база и отсъствието на съвместни действия между местна власт, ОЗЖ и граждани бе основната причина за задълбочаване на проблема с безстопанствените кучета и невъзможност за неговото ефективно и трайно решение.

**V. МЕТОДОЛОГИЯ**

Успешната практиката налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта - ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни.

1. Преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината

2. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

3.Евтаназия на неизличимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.

4.Задомяване/осиновяване на безстопанствени кучета.

5.Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.

6.Регистрация на домашните кучета.

7.Популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета.

8.Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета.

9.Кампании за подобряване на чистотата на градската среда.

## VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕННИТЕ КУЧЕТА

***МЯРКА I. Създаване на организация за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на общината.***

1. **Преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината.**

При изпълнение на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Перущица и във връзка с динамиката на популацията се извършва преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината.

- Преброяването започва с уведомление от министъра на земеделието, храните и горите до кметовете на общини със заложен в него срок.

- Кметовете на общини издават заповед за извършване на преброяването. Същото се извършва от представители на общината, организации за защита на животните или от други юридически лица, при спазване на принципа за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл.70 от Закона за противодействие на корупцията. В преброяването не могат да се включат участниците в дейностите по Програмата, извършващи кастрация и обработка на кучета.

- Преброяването се извършва веднъж на две години в периода март-юни или септември-ноември.

- При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик.

- Преброяването се извършва по методика като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видими здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация.

• След извършване на преброяването в срок от 20 работни дни се съставя протокол, който се одобрява от кмета на общината и се публикува на интернет страницата на общината. Същият се изпраща на Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) в срок по чл.6, ал.3 от Наредба №4 от 01.02.2021г. за прилагане на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност.

2. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка *(за кратко наричани обработка)* и връщане по места на социализирани и здрави безстопанствени кучета:

- Обработката на безстопанствени кучета се извършва в регистрирани стационарни и/или подвижни амбулатории;
- Обработката се извършва на принципите на *масова кастрация* по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани;
- Залавянето на безстопанствени кучета се извършва съгласно чл.42, ал. 1 от ЗЗЖ. Тази дейност в община Перущица се извършва от лицензирана фирма, съгласно изискванията на ЗЗЖ.
- Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл.42, ал.2 от ЗЗЖ.
- Членовете на екипите за залавяне на безстопанствени животни трябва да са преминали курс за обучение за защита и хуманно отношение към животните, съгласно чл.42, ал.3 от ЗЗЖ.

3. Евтаназия на неизлечимо болно и доказано агресивни безстопанствени кучета:

- Неизлечимо болни животни се подлагаи на евтаназия, съгласно чл.179, ал.3, т.1,2 и 4от ЗВД и чл.51 от ЗЗЖ.
- Доказани агресивни кучета, участвали в инцидент с ухапване на човек се залавят приоритетно в рамките на едно денонощие след подаване на сигнала. При потвърждение на сигнала кучетата се подлагат на евтаназия съгласно чл. 179, ал. 3, т. 4 от ЗВД и чл. 51 от ЗЗЖ.
- Евтаназия на безстопанствени кучета, настанени във временни приюти, се допуска при условие на чл. 179, ал.3, т.1, 2 и 4 от ЗВМД след поставяне на диагноза при клиничен преглед и изследвания.

4. Създаване на информационна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва датата и мястото на обработката, ветеринарния лекар извършил манипулацията, мястото, на което е върнато кучето.

5. Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствени животни.
6. Провеждане на информационно - образователни кампании

Образователните кампании се изработват и провеждат съвместно от Организациите за защита на животните, Общинска администрация - Перущица, Общински съвет –Перущица.

***МЯРКА II. <u>Определяне на места за разходка на кучета, както и организиране и обозначаване на места забранени за разходка на домашни кучета.</u>***

***МЯРКА III. <u>Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета.</u>***

Контролът по спазване на програмата се извършва от кмета на Община Перущица.

***МЯРКА IV. <u>Създаване на организация за регистриране на домашните кучета и маркирането им като такива с подходяща маркировка.</u>***

1. Регистрацията на домашни кучета се извършва съгласно чл. 174 от ЗВД. Общинска администрация - Перущица изготвя и поддържа регистър на домашните кучета на база подадени декларации.

2. Таксата за домашни кучета се събира от Общинска администрация - Перущица.

## VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

### 1. Местна власт.

- Общински съвет Перущица приема Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Перущица и предвижда годишен бюджет за изпълнението й, съгласно чл.40, ал.3 от Закона за защита на животните.
- Кметът на община Перущица организира изпълнението на програмата и ежегодно внася отчета за изпълнението й пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.
- Мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета се осъществяват чрез договор с лицензиран ветеринарен лекар; общинско предприятие чрез възлагателно писмо и Организация за защита на животните: за залавяне, кастриране, чипиране и маркиране, ваксиниране, обезпаразитяване, издаване и попълване на паспорт в Националната ветеринарно- медицинска система на безстопанствени кучета, връщане на място, където са заловени съгласно чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ.
- Кметът на Община Перущица или упълномощено от него лице организират настаняването на безстопанствените кучета в приюти, регистрирани по чл.137, ал.1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

2. **Ветеринарни власти,** които:

- Извършват системен контрол във връзка с хуманното отношение към животните.
- Извършват контрол върху дейностите по програмата.
- Извършват ветеринарномедицински надзор на обработените кучета.

3. **Организации за защита на животните (ОЗЖ).**

- Съдействат при изготвянето на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Перущица.
- Съдействат на общината като посочват свои представители за координация на работата между общината, ОЗЖ и граждани.
- Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.
- Осигуряват свои представители за проверка на сигналите и жалбите.
- Предоставят на Общинска администрация - Перущица списък на координатори за съдействие по места на дейностите по програмата.
- Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.
- Организират и провеждат задомителни кампании.

## VIII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Източници на финансиране и материално обезпечаване на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Перущица съгласно чл. 40б от ЗЗЖ.

1. Държавен бюджет.
2. Общински бюджет.
3. Постъпления от такси.
4. Дарения.
5. Проекти.
6. Организации за защита на животните.
7. Министерски съвет, по предложение на Министъра на земеделието, храните и горите, и Министъра на финансите, може да представи средства за изпълнение на програмата.

## IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА - КРИТЕРИИ:

Очаквани резултати от осъществяването на програмата.

1. Качествени промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките по програмата и обработването на безстопанствените кучета:
   - Повишаване безопасността на гражданите;

Регистрация, събираемост на таксите за домашни кучета и стимулиране на кастрацията им ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата.

- Мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета.
- Намаляване на социалното напрежение.
- Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.

2. Количествени подобрения.

- Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета, до изтеглянето им в приюти.
- Увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета.
- Повишаване на постъпленията от таксата, съгласно чл. 175 от ЗВД и Наредба

за определяне и администриране местните такси и цени на услуги на територията на Община Перущица.

3. Критерии за изпълнението на програмата.

- Брой на обработените животни.
- Брой на регистрираните домашни кучета.
- Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито - по строежи, паркинги, дворове, складове и др.
- Брой на кастрираните домашни кучета.
- Брой на задомените кучета .
- Годишен отчет за извършените дейности по програмата и резултати представени от кмета на общината пред изпълнителния директор на Националната ветеринарномедицинска служба, съгласно чл. 40, ал.4 от Закона за защита на животните.
- Брой граждани участващи като доброволци с цел реализация на програмата

**Приложение №1 –** План за действие

Настоящата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Перущица е изготвена съгласно чл.40, ал.1, ал.2 , ал.3 и ал.4 от ЗЗЖ, приета е с Решение № 98, взето с Протокол № 10/25.09.2025г. на Общинския съвет и влиза в сила, след приемането й от Общински съвет Перущица.

*ПРИЛОЖЕНИЕ№1*

**ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА**

гр. Перущица, ул. Отец Паисий №2, тел.03143 2786

obshtina@perushtitsa.egov.bg, https://perushtitsa.egov.bg

# ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА 2025-2028 г.

| **Мярка: Регулиране на популацията на безстопанствените кучета** | | |
|---|---|---|
| **Дейност 1**: Сключване на договор с кастрационен център и/или ветеринарни лекари, упражняващи частна ветеринарномедицинска практика за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на кучетата.<br>В тази дейност се включва извършване на следните действия:<br>- изграждане на информационна система с наличната база данни за собственика и лекуващия ветеринарен лекар;<br>- поставяне на трайна маркировка с цел избягване на повторно залавяне; - оказване помощ на пострадали и болни животни;<br>- задължителна здравна профилактика на кастрираните кучета;<br>- залавяне и обработване на уличните кучета; - първичен преглед;<br>- отчетност и документооборот – за всяка проведена акция за залавяне на кучета се съставя констативен протокол в 2 екземпляра – по един за Кастрационния център и | Изпълнител:<br><br>Община Перущица | Срок:<br>2025-2028г. |

| | | |
|---|---|---|
| един за общината;<br>- кастрация – на кастрация могат да се подлагат само здрави кучета, които след извършването й се връщат на местата, от където са заловени в най-кратки срокове, за да не се загуби способността на кучетата за адаптация и оцеляване на улицата; - евтаназия – извършва се задължително от ветеринарен лекар според действащото законодателство | | |
| **Дейност 2**: Преброяване на безстопанствените кучета след извършена маркирация и връщането им на местата, от където са взети. | Изпълнител:<br>Община Перущица | Срок:<br>Ежегодно |
| **Дейност 3**: Създаване на регистър за броя на безстопанствените кучета | Изпълнител:<br>Амбулатории и приюти | Срок:<br>Ежегодно |
| **Мярка 2: Регистрация на домашните кучета** | | |
| **Дейност 1**: Паспортизация с регистрация в Районната ветеринарномедицинска служба и провеждане на ежегодно ваксиниране и обезпаразитяване на всеки три месеца | Изпълнител:<br>собственици на кучета | Срок:<br>постоянен |
| **Дейност 2**: Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото законодателство. | Общински съвет/ Община/ ОДБХ/ ОЗЖ | Срок:<br>При нормативна и фактическа необходимост |
| **Дейност 3:** Предписания и санкции за собственици, незаплатили "такса за притежаване на куче"и нарушаващи общинските наредби за притежаване и отглеждане на куче. | Изпълнител:<br>Община Перущица | Срок:<br>постоянен |
| **Мярка 3: Информираност и контрол** | | |
| **Дейност 1**: Организиране на рекламно- | Изпълнител:<br>Община | Изпълнител:<br>Община |

| | | |
|---|---|---|
| образователни кампании с цел запознаване обществеността с механизма на овладяване на кучешката популация | Перущица | Перущица |
| **Дейност 2**: Изготвяне на отчет пред генералния директор на БАБХ за степента на изпълнение на настоящата програма. | Изпълнител: Кмета на Община Перущица | Срок: ежегодно до 31.03 |
| **Дейност 3**: Участие в изготвяне и провеждане на общообразователни програми, насочени срещу безотговорното и нехуманно отношение към животните | Изпълнител: Община Перущица | Срок: постоянен |